

Telegram Józefa Piłsudskiego do państw ententy informujący o powstaniu państwa polskiego, 16 listopada 1918 r.

Jako Wódz Naczelny Armii Polskiej pragnę notyfikować rządowi i narodowi wojującym i neutralnym istnienie Państwa Polskiego Niepodległego, obejmującego wszystkie ziemie zjednoczonej Polski. [...]

Dzięki zmianom, które nastąpiły wskutek świetnych zwycięstw armii sprzymierzonych – wznowienie niepodległości i suwerenności Polski staje się odtąd faktem dokonanym.

Państwo Polskie powstaje z woli całego narodu i opiera się na podstawach demokratycznych. Rząd Polski zastąpi panowanie przemocy, która przez sto czterdzieści lat ciążyła nad losami Polski, przez ustrój zbudowany na porządku i sprawiedliwości.

Źródło: Wiek XX w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa: WN PWN, 1998, s. 133.

Praca z tekstem

- 1.** Skorzystaj z różnych źródeł i zzbierz informacje o Józefie Piłsudskim, a następnie zrób notatkę na jego temat.
- 2.** Wyjaśnij, w jakim celu Józef Piłsudski wysłał telegram do państw ententy.
- 3.** Wykorzystaj wiedzę pozaźródłową i wyjaśnij, dlaczego to Wódz Naczelny, a nie Prezydent, ogłosił powstanie niepodległego państwa.
- 4.** Korzystając z wiedzy pozaźródłowej, przedstaw, jaką postawę zajął w tym czasie Roman Dmowski.